

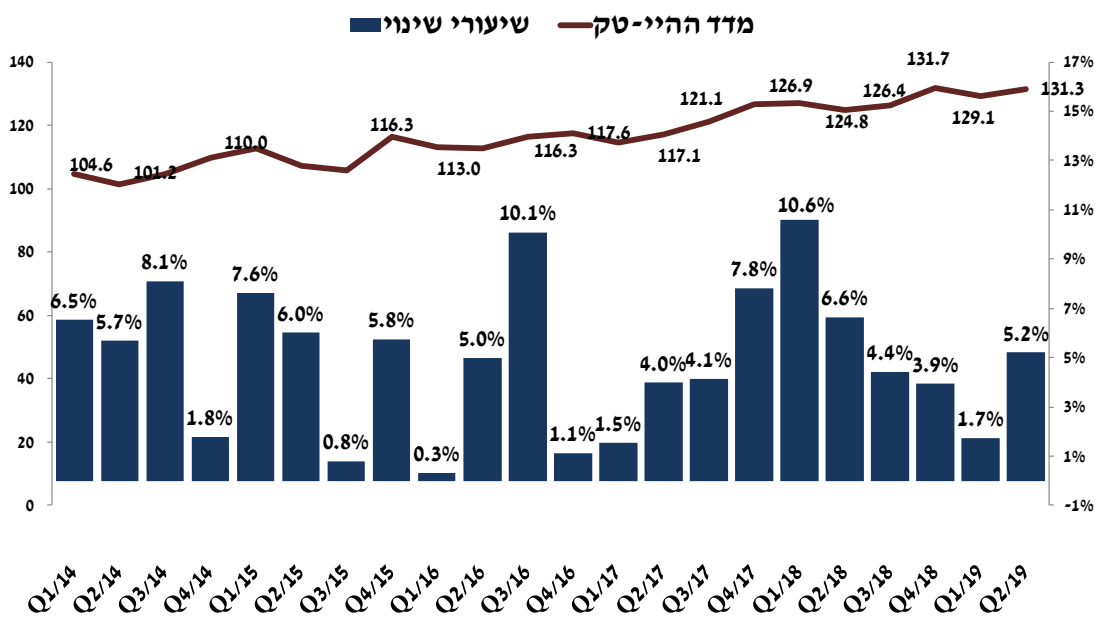
15 ספטמבר 2019
ט"ו אלול תשע"ט

התפתחות תעשיית היי-טק¹

- ברבע השני של 2019 הגיע מדד תעשיית ההיי-טק לרמה של 131.3, ובכך נרשמה עלייה ריאלית של כ- 5.2% ביחס לרבע המקביל בשנת 2018
- הצמיחה משקפת התחזקות במרבית רכיבי המדד, למעט רכיבי השקעות בתעשיית סחורות ההיי-טק ויצוא הסחורות

ברבע השני של 2019 נמשכה הצמיחה במדד ההיי-טק התעשייתי, תוך האצה בקצב: בתקופה הנסקרת נרשמה עליה ריאלית של כ- 5.2% לעומת הרבע המקביל בשנת 2018, כך הגיע המדד לרמה של 131.3 נקודות. צמיחת המדד משקפת עליה במרבית רכיבי המדד, למעט רכיבי השקעות התעשייה בענפי סחורות ההיי-טק ויצוא ענפי סחורות ההיי-טק אשר רשמו ירידה בתקופה הנסקרת. עלייה זו, ממשיכה להצביע על מגמת ההתרחבות של תעשיית היי-טק הישראלית, אשר רשמה עליה מצטברת של כ- 22% בארבע השנים האחרונות. תעשיית ההיי-טק, כפי שאופיינה על ידי המחלקה למחקר כלכלי של התאחדות התעשיינים מבחינה בין סחורות ענפי ההיי-טק לבין שירותי ענפים אלו. לפיכך, ענפי הסחורות כוללים את פעילות תת ענפי התרופות, כלי הטיס והציוד האלקטרוני בתעשייה, ושירותי ההיי-טק כוללים את פעילות תת ענפי התכנות והמו"פ².

התפתחות מדד ההיי-טק
שיעורי שינוי, כל תקופה לעומת המקבילה

להצטרפות למנוי לסקירה זו לחץ כאן

¹ מבוסס על עיבודים והערכות של המחלקה למחקר כלכלי לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וה- IVC (נתונים מקוריים).
² על פי סיווג הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ענף התעשייה: תתי ענפי התרופות (21), יצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי (26), כלי הטיס (303); ענף המידע והתקשורת: תת ענף התכנות וייעוץ בתחום המחשבים (62); ענף השירותים המקצועיים, מדעיים וטכניים: ענף המחקר המדעי והפיתוח (72).

להלן בחינת התפתחות רכיבי המדד השונים, המהווים אינדיקציה למצב תעשיית ההיי-טק בהיבטים השונים: ייצור סחורות ענפי ההיי-טק, שכר בענפי שירותי ההיי-טק כסמן לתפוקת ענפים אלו, יצוא סחורות ושירותים, גיוס הון בענפי ההיי-טק, השקעות במכונות וציוד בתעשייה מיבוא ומועסקים.

רכיב ייצור סחורות ענפי ההיי-טק התעשייתיים רשם עליה של כ- 9% ברבע השני של 2019 לעומת הרבע המקביל בשנת 2018, זאת הודות לצמיחה חדה של כ- 14%³ בתוצר ענף המחשבים והמכשור האלקטרוני והאופטי. מנגד, תוצר ענף התרופות רשם נסיגה של כ- 23% בתקופה הנסקרת במשך לירידה של כ- 2% ברבע הקודם.

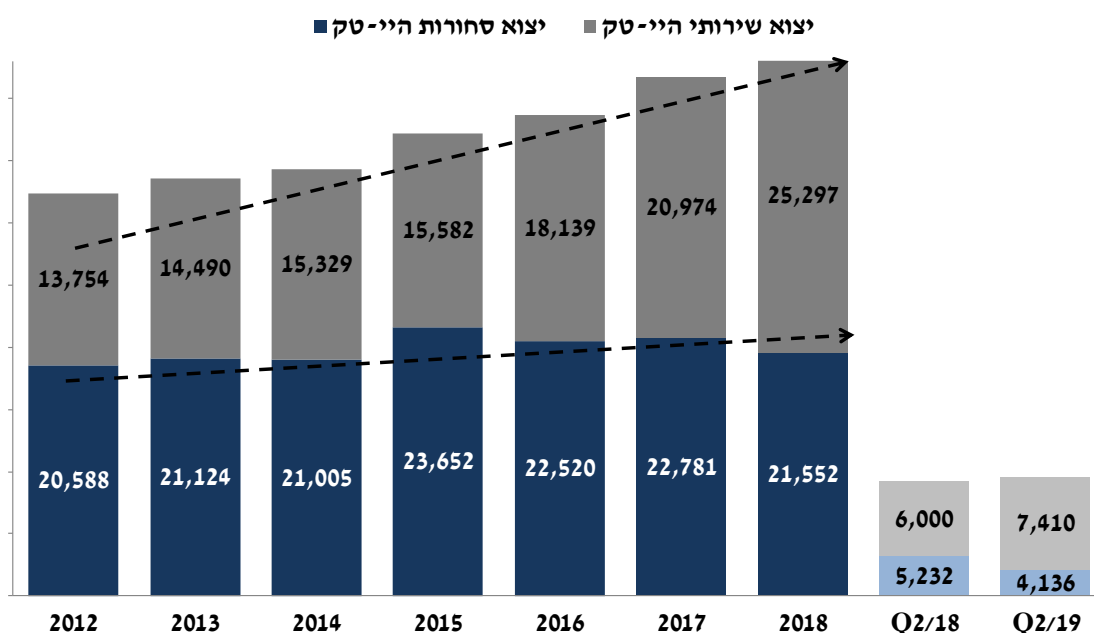
רכיב תפוקת ענפי שירותי ההיי-טק בא לידי ביטוי באמצעות השכר בענפי השירותים, אשר מהווה אינדיקציה לתפוקת ענפים אלו. נדגיש, כי ענפים אלו מאופיינים בהון אנושי גבוה ולכן עיקר תפוקתם נמדדת על ידי שכר. רכיב זה צמח בשיעור של כ- 35% בתקופה הנסקרת, אשר משקף עלייה נומינלית (שקלית) של כ- 36% בשכר הממוצע למשרת שכיר בענף התכנות והייעוץ ושל כ- 34% בשכר הממוצע בענף המחקר המדעי והפיתוח.

רכיב ייצוא סחורות היי-טק רשם נסיגה חדה של כ- 21% בתקופה הנסקרת³, זאת על רקע ירידה חדה ביותר של כ- 36%³ ביצוא ענף התרופות, לצד נסיגה של כ- 11%³ ביצוא ענף המחשבים והמכשור האלקטרוני והאופטי. ירידות אלו, קוזזו במעט הודות לזינוק של כ- 42%³ ביצוא ענף כלי הטיס.

רכיב ייצוא שירותי ההיי-טק רשם עלייה של כ- 16% ברבע השני של 2019³. צמיחה זו, נגזרה מגידול של כ- 45%³ ביצוא ענף המחקר המדעי והפיתוח ושל כ- 15%³ ביצוא ענף התכנות והייעוץ.

התפתחות נתוני הייצוא לרבע השני של השנה עולים בקנה אחד עם המגמה בשנים האחרונות, המראה כי ייצוא סקטור שירותי ההיי-טק בתעשייה תופס תאוצה וגדל, בעוד ייצוא סקטור סחורות ההיי-טק התעשייתיים אינו מתפתח בקצב דומה. מגמה זו, מצביעה על שינוי במבנה ייצוא סך ענפי ההיי-טק התעשייתיים, אשר משליכה ובאה לידי ביטוי גם בנתוני הייצוא המשקיים.

ייצוא ההיי-טק התעשייתיים סחורות ושירותים⁴
מיליוני דולרים, נתונים מקוריים

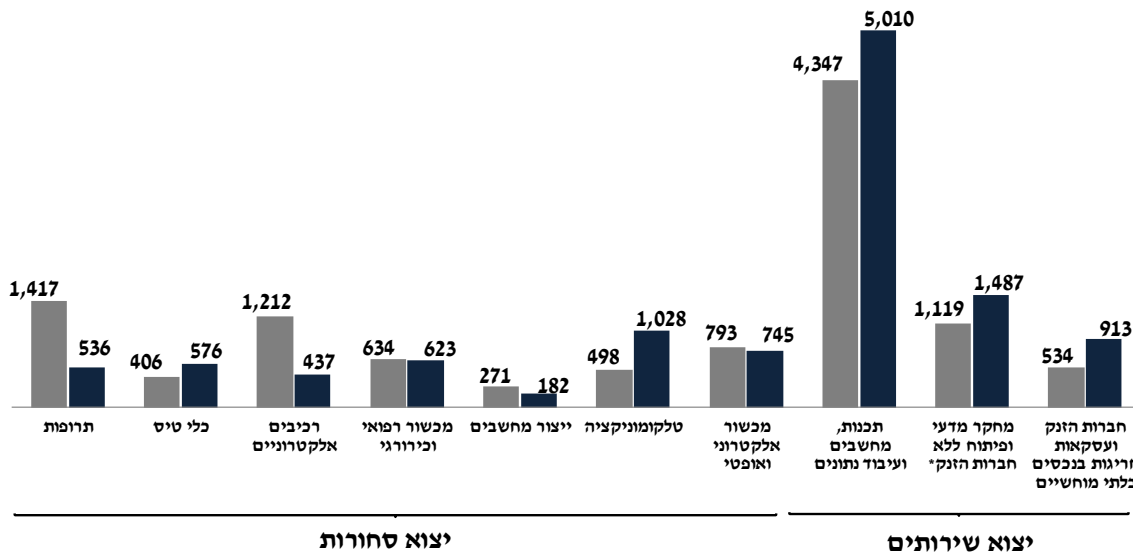

³ לעומת הרבע השני של 2018

⁴ לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, סיווג ענפי השירותים הינו בהתאם לפעילות העיקרית של החברה המייצאת. לעומת זאת, סיווג הסחורות נקבע בהתאם לסוג הסחורה עצמה.

מבחינה ענפית, ניתן לראות כי ברבע השני של השנה יצוא שירותי תכנות המחשבים ועיבוד הנתונים מהווה את החלק הארי מסך יצוא שירותי ההיי-טק התעשייתיים, וכי יצוא ענף הטלקומוניקציה מהווה את החלק העיקרי מיצוא סחורות ההיי-טק התעשייתיים.

יצוא ענפי ההיי-טק התעשייתיים⁵
מיליוני דולרים, נתונים מקוריים
■ Q2/18 ■ Q2/19

רכיבי גיוס הון בשירותי ההיי-טק והשקעות בתעשיית סחורות ההיי-טק: רכיב גיוס הון בשירותי ההיי-טק⁶ צמח בכ- 45% לעומת הרבע השני של 2018, זאת למרות הירידה במספר העסקאות שנסגרו (125 גיוסי הון לעומת 130 גיוסים ברבע המקביל בשנת 2018). מנגד, ירידה של כ- 35% חלה ברכיב השקעות תעשיית ההיי-טק במכונות וציוד מיבוא⁷, זאת על רקע נסיגה חדה של כ- 34% בהשקעות ענף המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי ושל כ- 15% בהשקעות ענף התרופות.

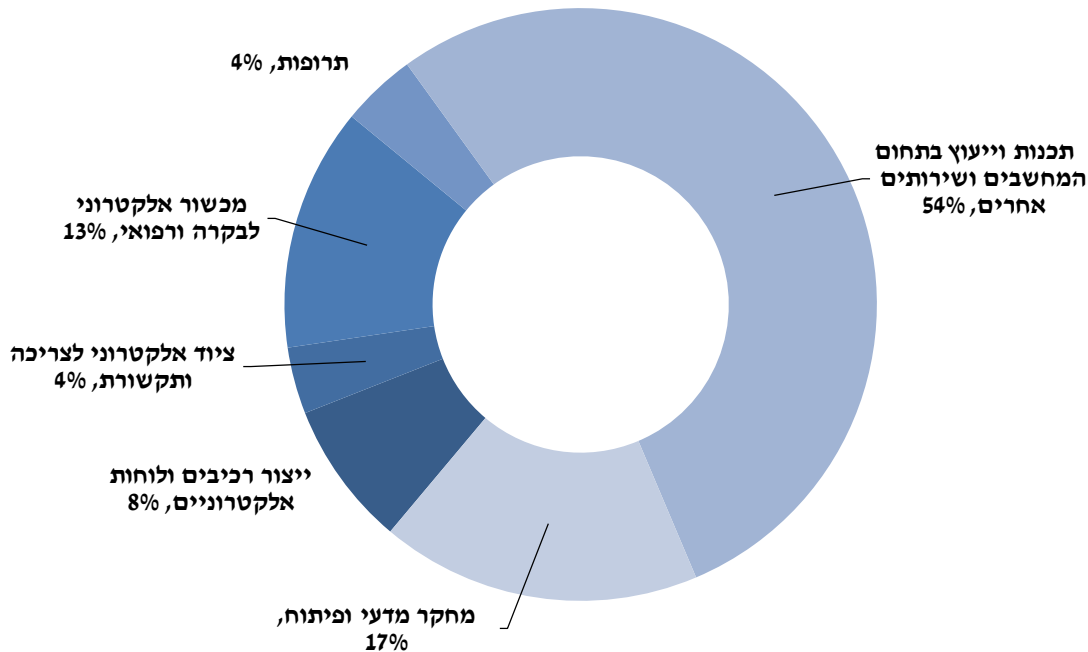
רכיב התעסוקה בענפי ההיי-טק רשם גידול ריאלי של כ- 5% ברבע השני של 2019 לעומת הרבע המקביל ב- 2018. כך, בתקופה הנסקרת הועסקו כ- 284 אלף איש בענפי ההיי-טק התעשייתיים. גידול זה, משקף עלייה במצבת העובדים של מרבית ענפי ההיי-טק: ענף התכנות והייעוץ בתחום המחשבים (כ- 36.8%), ענף המחקר המדעי והפיתוח (כ- 36.8%), ענף הרכיבים האלקטרוניים (כ- 33.0%), וענף המכשור האלקטרוני לבקרה ורפואי (כ- 31.5%). מנגד, פיטורים בקצב של כ- 1.9% חלו במצבת עובדי ענף הציוד האלקטרוני לצריכה ותקשורת ושל כ- 1.6% בענף התרופות.

בהסתכלות החצי שנתית, מרבית עובדי תעשיית ההיי-טק מועסקים בענפי השירותים, כאשר כמחצית (כ- 54%) מועסקים בענף תכנות המחשבים והייעוץ וכ- 17% נוספים בענף המחקר המדעי והפיתוח. לעומתם, בענפי התעשייה מועסקים כ- 25% בענף ייצור המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי וכ- 4% בענף התרופות.

להצטרפות למנוי לסקירה זו לחץ כאן

⁵ לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, סיווג ענפי השירותים הינו בהתאם לפעילות העיקרית של החברה המייצאת. לעומת זאת, סיווג הסחורות נקבע בהתאם לסוג הסחורה עצמה.
⁶ מקור: מחלקת המחקר של IVC.
⁷ השקעות תעשיית ההיי-טק במכונות וציוד מיבוא מהווה כ- 80% מסך ההשקעות הכוללת במכונות וציוד.

התפלגות השכירים בענפי ההיי-טק
מחצית ראשונה של 2019

נספח מתודולוגי – קביעת משקלות

המדד המשוקלל המוצג בדו"ח זה, מחושב על ידי עיבוד המשקלות לרכיבי המדד המתקבלות מלוחות תפוקה תשומה של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. לוחות אלו מתארים את קשרי הגומלין בין ענפי המשק הישראלי, ופותרו על ידי פרופ' לאונטיף בארה"ב ויושמו בישראל בשנים 2006-1958.

המחלקה למחקר כלכלי של התאחדות התעשיינים ביצעה שימוש בלוחות אלו, תוך התאמה לענפי תעשיית ההיי-טק בלבד*: ענפי התרופות, יצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי, תכנות מחשבים וייעוץ ומחקר מדעי ופיתוח.

משקלות

תעסוקה	השקעות במכונות וציוד בתעשייה	גיוס הון בשירותי ההיי-טק	יצוא שירותים	יצוא סחורות	תפוקת שירותי היי-טק	יצור תעשייתי	רכיב
16%	1%	4%	10%	21%	20%	27%	סה"כ תעשייה

* המשקלות חושבו ללא התייחסות לפעילות תת ענף כלי הטיס, עקב חוסר מידע.

דבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות המחלקה למחקר כלכלי:

מילה סויפר-פז, מנהלת המחלקה

קלייר סלע, כלכלנית

טלפון: 03-5198807